

ENTRE SABADELL I BARCELONA

100 anys de la Mancomunitat de Catalunya

JOAN BRUNET I MAURI

El 2014 és un any curull d'efemèrides, i d'entre aquestes en destaca els 100 anys de la Mancomunitat de Catalunya. Una institució que va néixer com a resultat de l'habilitat política d'un polític excepcional: Enric Prat de la Riba. Un personatge que va saber congeniar les voluntats de totes les formacions polítiques (des de la conservadora Lliga Regionalista que havia contribuït a fundar, fins al catalanisme republicà d'esquerra, passant pels catalans que formaven part dels partits dinàstics espanyols) amb l'objectiu que el govern conservador espanyol que presidia d'Eduardo Dato promulgés el reial-decret (desembre de 1913) que havia d'obrir les portes a que les diputacions provincials espanyoles poguessin mancomunar als efectes de millorar estrictament la seva capacitat administrativa.

A partir d'aquesta oportunitat i de la unió de les diputacions catalanes, Prat de la Riba va edificar una institució estratègica per al país, que havia d'anar més enllà d'una simple 'millora administrativa'.

D'aquesta manera, el 6 d'abril de 1914, es constituïa la Mancomunitat de Catalunya. Tot això passava molt pocs mesos abans que esclatés la primera Gran Guerra que havia de sacsejar Europa.

La Mancomunitat de Prat de la Riba va ser una experiència política i social del catalanisme que quedaria frustrada per la dictadura de Primo de Rivera que abolí la institució l'any 1925. No obstant això, el balanç de l'obra de govern de la Mancomunitat de Catalunya durant el temps que la presidí Prat de la Riba (1914-1917) és rellevant, i en sobresurt l'aposta pel desplegament de polítiques encaminades a augmentar el nivell cultural i social del país. D'aquelles polítiques n'hem heretat, d'entre d'altres, l'Institut d'Estudis Catalans, la Biblioteca de Catalunya, l'Escola de Bibliotecàries, l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, la Universitat Industrial, l'Escola del Treball

Enric Prat de la Riba

DS

"Prat de la Riba va edificar una institució estratègica per al país, que havia d'anar més enllà d'una simple 'millora administrativa'"

o La Maternitat. També la planificació de grans obres públiques (infraestructures ferroviàries, hidràuliques, i de comunicacions), així com els serveis d'atenció social.

Prat de la Riba sustentà el seu lideratge en el tarannà i en el carisma personal i polític que posseïa, valors que li van permetre avantposar els seus principis ideològics als partidismes del moment, inclosos els que niaven en la seva mateixa formació política. Cal recordar que Prat de la Riba havia escrit "La nacionalitat catalana" (1906), considerada l'obra fundacional del catalanisme polític, resultat d'unir el sòlid coneixement jurídic que el seu autor posseïa amb l'afany programàtic i pragmàtic de les seves reflexions polítiques. La conjuntura econòmica alcista d'aquells anys coadjuvà perquè la Mancomunitat de Catalunya pogués desenvolupar bona part de l'acció de govern que es va proposar. Però que això fos així no pot treure

ni un gram de mèrit a la tasca i als objectius polítics i socials que des de la Mancomunitat de Catalunya varen impulsar-se i assolir. Els historiadors coincideixen en assenyalar que sota la governança de Prat de la Riba, Catalunya va donar un salt qualitatiu decisiu quant a la modernització del país a l'introduir, d'una banda, millores tecnològiques a partir de les quals poder obtenir majors rendiments agrícoles i forestals; i de l'altra, ensenyaments tècnics i tecnològics sobre els quals bastir el desenvolupament industrial que Catalunya reclamava.

El 1917 Prat de la Riba moria sobtadament a Castellterçol, la mateixa població que l'havia vist néixer en el si d'una família de la burgesia rural l'any 1870. Josep Puig i Cadafalch, gran defensor de l'ideari d'un país plenament recuperat en tots els ordres i sentits, al no disposar del carisma i de l'ascendència política i social del seu predecessor, va sucumbir a la conjuntura política del moment, i a les tendències dominants en el si del seu partit.

(Joan.brunet@periodistes.org) ■

Canvis a les línies 10 i 80 del bus

Tal com diu el senyor Joan Claverí Font (D.S. 4-01-14), nosaltres, veïns de Gràcia, tampoc entenem aquest canvi.

Els usuaris del bus de la barriada de Gràcia estàvem molt contents per tal i com teníem les línies 10 i 80 de la TUS. Aquest canvi que s'ha introduït ens porta molts problemes a la gent gran. Per exemple, per anar a la Plaça Antoni Llonch hem de fer transbordament a la Plaça del Mercat. Vostès creuen que nosaltres, les persones de la tercera edat que ja tenim dificultats per agafar el bus i algunes anem amb bastó, ens mereixem aquest canvi?

Espero que aquesta carta els serveixi per reflexionar i deixar les línies 10 i 80 tal com estaven abans i que tan bé ens anaven.

Maria Vidal

Desigualtats punyents

Des de ja fa molt temps, lleixo als diaris notícies que tenen a veure amb la solidaritat i, a fe, que no ens en falten, tant a Sabadell com arreu del país. I no són sols entitats meritòries com Càritas o Creu Roja i altres onegés, sinó grups diversos, sense oblidar grups d'esplai i col·legis, que es mostren solidaris i són molt

CORREU DEL LECTOR

Les cartes dirigides a aquesta secció -encara que es publicin amb pseudònim- han d'incloure les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, telèfon i número del carnet d'identitat. L'extensió màxima serà de 30 línies mecanografiades, a doble espai.

conscients que hi ha gent que ho està passant molt malament. Que en una societat com la nostra, que considerem avançada i amb un considerable nivell de benestar, encara hi hagi persones que han d'anar a dinar a menjadors benèfics, indica que alguna cosa falla i que les desigualtats són cada dia més punyents.

Per altra banda, veiem unes grans empreses i sobretot bancs que guanyen cada dia més diners i que, si els sembla, no s'estan d'acomodar treballadors amb tal d'acumular cada dia més guanys. Recordar ara el que està passant amb la gent que no pot pagar la hipoteca i és desnonada de la seva llar sense gaires consideracions, mentre els bancs tenen una gran estoc d'habitatges buits, em sembla del tot escandalós i inhumà.

Contemplant tot aquest panorama i la quantitat de diners que paguem pels ser-

veis, que cada dia són més cars, i els altíssims impostos que estem pagant, jo em pregunto què fan les diverses administracions amb els nostres diners, que no els arriben ni tan sols per subvencionar els menjadors escolars? Per què no es legisla racionalment sobre el comportament de les entitats financeres i les grans empreses?

Diguin el que diguin, això no

va; però si no votem con cal i no es renova la vida política i financera, no ens en sortirem i les desigualtats continuaran sense aturador.

Daniel Serral

"Disparo de caramelos"

Después de asistir a la Cavalcada de Reis, que me gustó mucho, sigo opinando que el 'disparo de caramelos'

continúa siendo un peligro para el público, sobretodo para los niños, pues el riesgo no está solo en las ruedas de los vehículos sino también en los empujones del público que se afana en recogerlos del suelo. Como decía una carta en este diario, lo sensato sería no tirar caramelos ni en la Cavalcada ni en la Passada. Eso sería lo sensato, pero...

R. Sánchez

L'ACUDIT DEL DIA

per Escoda

